

It should be noted that foreign experts controlling system is already being used for a long time, and the practice of many companies in developed countries confirms the effectiveness of its use as a holistic concept of management of financial and economic processes entities. In Ukraine, the methods of controlling are only about to start, but now they are increasingly important and dissemination. At the same time, it should be noted that the increase in the number of appeals of national experts in their practice to controlling leads to an increase in the number of issues and challenges facing them in the use of the latter. Thus, identifying the need and rationale for use in financial management of domestic enterprises of this concept should be based on the study of foreign experience.

The results, noted in the article can be implemented in the management of domestic enterprises.

Forecasts assumptions about the object of study - the experience of foreign countries move to realities of the economic life of Ukraine's businesses.

Key words: CONTROLLING, AUDITING, CONTROLLERS, MANAGEMENT, AUDIT, TREASURER.

РЕФЕРАТ

Заяц О.В. Обзор мировой опыт формирования системы контроллинга / Ольга Васильевна Заяц // Управление проектами, системной анализ и логистика. — К.: НТУ — 2012. — Вып. 10.

В статье рассмотрен и проведен сравнительный анализ использования контроллинга в управлении предприятиями разных стран, что позволило определить необходимость и целесообразность использования данного инструмента субъектами отечественными хозяйства.

Объект исследования - процесс формирования системы контроллинга на предприятиях в рыночных условиях.

Цель работы - обобщить и систематизировать опыт зарубежных стран по становлению и формированию системы контроллинга.

Методы исследования - системный анализ.

Следует отметить, что зарубежными специалистами система контроллинга используется довольно длительное время, а практика деятельности предприятий многих развитых стран подтверждает эффективность ее применения как целостной концепции управления финансово-экономическими процессами субъектов хозяйства. В Украине процесс внедрения методов контроллинга только начинается, но уже сегодня они приобретают все большее значение и распространение. В то же время, следует отметить, что рост количества обращений отечественных специалистов в своей практической деятельности к контроллингу приводит к росту количества вопросов и проблем, стоящих перед ними в процессе использования последнего. Таким образом, определение необходимости и обоснование целесообразности использования в управлении финансами отечественных предприятий данной концепции должно осуществляться на основе изучения зарубежного опыта.

Результаты статьи могут быть внедрены в управление отечественными предприятиями.

Прогнозы предположения относительно развития объекта исследования - опыт зарубежных стран перенести на реальную экономическую жизнь предприятий Украины.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОНТРОЛЛИНГ, РЕВИЗИЯ, КОНТРОЛЕР, МЕНЕДЖМЕНТ, АУДИТ, КАЗНАЧЕЙ.

УДК 338.24.021.8

ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРШЕННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ УКРАЇНИ

Карлова І.О., кандидат економічних наук

Постановка проблеми.

Сучасні фінансові та економічні умови існування Китаю, Європи і США показують значний спад виробництва, а це означає, що прогнози щодо найсильнішої хвилі світової фінансової кризи почали виправдовуватися. Переважна цінність світової капіталістичної системи – гонитва за грошима, що висунула на перший план жорстку конкуренцію, не дозволила світовим лідерам приділити багато уваги соціальним проблемам. Зрозуміло, на словах вони підтримували такі гідні цілі, як захист навколишнього середовища, особливо коли вони мали справу безпосередньо з

широкою громадськістю, але вони виявилися не в змозі зберегти зайнятість на шкоду прибутку. А прибуток, як виявилось, отримує той, хто мінімізує витрати шляхом введення сучасних інформаційних технологій і, відповідного для них, робочого персоналу. Безліч громадян, які до цього часу працювали в інших специфічних галузях тепер залишилися за бортом. Час і вартість навчання не дає можливості їм існувати в умовах швидкоплинного світу. Як наслідок, різко погіршуються показники ринку праці, скорочується темп росту купівельної спроможності, а також масові несплати житлових кредитів і знецінення житла (іпотечна криза). Здатність капіталу уникати оподаткування і можливість громадян обходити обтяжливі умови найму шляхом переїзду в інші країни негативно вплинули і на формування дохідної частини бюджету країн, в тому числі і на можливості держав надавати кошти для соціального забезпечення громадян. Природно, невірно було б думати, що криза мине і Україну. Сьогодні вона дуже тісно пов'язана з країнами Європейського союзу, і з північноамериканським державою. І ті проблеми, які існують в цих регіонах, в тій чи іншій мірі, відбиваються і на вітчизняній економіці. До списку проблем можна додати ще і девальвацію гривні через зв'язок її з доларом США. Україні для виходу з цього рецесивного стану необхідно кардинально трансформувати модель свого економічного розвитку за принципом: чим більше у країні носіїв капіталу і багатих людей, тим потужнішими є громади міст, регіони, держава загалом. Цей принцип орієнтований на розвиток інституції приватної власності та потужного середнього класу. Саме його реалізації має бути підпорядковано функціонування податкової системи в нашій країні. Її необхідно створити якомога ліберальною: з помірним рівнем оподаткування праці і капіталу, сприятливими умовами для залучень в бізнес-середовище та збільшеними доходами переважної кількості громадян і членів їх родин. Виходячи з вище наведеного, можна казати про актуальність і необхідність досліджень у галузі оподаткування нашої держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Фундаментальні та прикладні дослідження, присвячені проблемам оподаткування, містяться в наукових працях багатьох зарубіжних авторів, таких як: Алле М., Ауербах А., Калдор Н., Лаффер А., Павлова Л. П., Пансков В. Г., Поляк Г. Б., Посошков І. Т., Чернік Д. Г., Чижов К. Я., Шаталов С. Д., Юткіна Т. Ф. та ін. Заслужують на увагу публікації українських учених Андрущенко В. Л., Василюк О. Д., Вишневецького В. П., Єфименко Т. І., Іванова Ю. Б., Крисоватого А. І., Крупки М. І., Луїної І. О., Мельника В. М., Мельника П. В., Михайленко С. В., Опаріна В. М., Соколовської А. М., Тарангул Л. Л., Федосова В. М., Чернявського О. П., Шаблистої Л. М., Юрія С. І. та ін. У працях зазначених науковців показані різні аспекти оптимізації оподаткування в Україні. Водночас, модель трансформації податкової системи як цілісного організму в умовах транзитивної економіки України, коли відбувається вибір та становлення конкурентоспроможної моделі економічного розвитку країни, практично не представлена в наукових дослідженнях вітчизняних учених.

Ціль статті полягає у визначенні стану сучасної української податкової системи та напрямів її трансформування в контексті формування сучасної економічної моделі України.

Формування власної податкової системи в Україні розпочалося ще в рамках колишнього СРСР. Проте, її розвиток гальмувався внаслідок відсутності права незалежності держави та інституції приватної власності, як основного об'єкту керування податковими важелями та інструментами. Ситуація змінилась у 1991 році з прийняттям Закону [УРСР](#) «Про систему оподаткування». Цей закон визначив перелік загальнодержавних податків, зборів і обов'язкових платежів, що повинні були стягуватись з юридичних і фізичних осіб держави. Згодом у цей закон був внесений ряд змін і доповнень. У 1997 році був прийнятий наступний ЗУ «Про внесення змін у Закон України «Про систему оподаткування», в якому була викладена нова редакція Закону «Про систему оподаткування», що була чинна до 1 січня 2011 року. Цей закон, а також майже 2 тис. інших нормативно-правових актів здійснювали регулювання процесу справляння податків та інших грошових вилучень і відрахувань. Це вказувало про вкрай складну і непрозору систему адміністрування податків. Так, згідно оцінок Світового банку і аудиторської компанії «PriceWaterHouseCoopers» Україна в 2007 році за вартістю та простотою сплати податків займала 174-е – друге найгірше місце у світі. Кількість податкових платежів на той час становила 98, а час для їх сплати розрахований в розмірі 2185 годин на рік [1]. На останніх сходинках рейтингу опинились Білорусія з її 125 податковими платежами (час на їх сплату виявився трохи меншим ніж у нас – 1188) та Узбекистан – 130 платежами. Трохи випередили Україну в цьому рейтингу Мавританія, Колумбія, Центральноафриканська Республіка Конго, Румунія, Болівія та Азербайджан.

Починаючи з 2011 року Податкова система України, що сягає своїм корінням у систему доходів державного бюджету колишнього СРСР, почала зазнавати численних змін і реформ – було введено з 1 січня 2011 року Податковий кодекс України, що об'єднав всі закони стосовно

оподаткування. Потім впродовж 2011 року були внесені до нього зміни стосовно адміністрування податків (зборів), правил обкладання податком на прибуток, податком на доходи, податком на додану вартість, акцизним і екологічним податками, стягнення єдиного соціального внеску [2]. Було скасовано податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів. Також були переглянуті і доповнені Перехідні положення. Цікавим було також введення нарешті ЗУ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» від 04.11.2011 № 4014-VI. Внаслідок вище наведених дій, а також віднесенням рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси до категорії податків, збільшився рівень фіскальних надходжень до бюджету країни – податків в цьому році було сплачено на 56,7% більше ніж в минулому [3]. Рівень реального ВВП зріс порівняно з минулим роком на 5,2%. Ці дії, згідно світового рейтингу, перемістили Україну з другого на третє місце серед найгірших країн. За кількістю податків і зборів український бізнес у той чи іншій формі сплачував 135 податків – це найгірший показник у світі. Для порівняння, друге місце в цьому рейтингу займала Румунія з 113-ма податками. На третьому місці перебувала Ямайка з 72 податками. Рівень сукупного оподаткування зменшився на 1,1% порівняно з 2008 роком і склав 55,5%. Попри це негативне явище, Україна дещо скоротила час на сплату податків – на 1528 годин. У середньому на податкову звітність та сплату податків українські підприємці стали витратити 657 годин на рік. Впродовж року вартість адміністрування перевищила 4 млрд. грн. – це десята позиція рейтингу низу. Приватний бізнес, окрім сплати безпосередньо податків та зборів, передбачених законодавством, додатково витрачав ще щонайменше 7,8 млрд. грн. на заходи, пов'язані з їх адмініструванням (оплата праці бухгалтерів, закупівля бланків, спеціального програмного забезпечення тощо).

Наступний 2012 рік ознаменувався проведенням подальших реформ. Курс було взято на створення більш привабливих умов з точки зору оподаткування для залучення інвестицій в економіку – було прийнято ЗУ: «Про внесення змін в Податковий кодекс України щодо стимулювання інвестицій у вітчизняну економіку» від 17.11.11 р. №4057-VI та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення деяких податкових норм» від 24.05.12р. № 4834-VI. Останнім законом було введено більш ніж 100 змін стосовно податку на додану вартість, податку на прибуток, податку з доходів фізичних осіб. Найсуттєвіші зміни сталися в податку на додану вартість – було визначено введення електронної податкової накладної та змінено строки її реєстрації в Єдиному Реєстрі, було анульовано реєстрацію платників податку на додану вартість малого бізнесу, введено нові правила поставки товарів (послуг), необоротних активів в неоподатковуваних та негосподарських операціях. Стосовно оподаткування прибутку, то з 100 змін його торкнулись лише 15. Було введено нову форму зі старими проблемами декларацію з податку на прибуток. Незаконною стала відмова в прийомі збиткової декларації. Добові на відрядження для не бюджетників перестали зменшуватися на вартість харчування, включену в рахунок готелю, оренду автомобіля за кордоном, таксі для співробітників підприємства, електронні квитки, страховку. Були визначено відображення в обліку обов'язкового і необов'язкового навчання, особливості обліку та відображення в декларації операцій з основних засобів (порядок розрахунку ремонтного ліміту, що включається до бази для розрахунку, а що ні). Відображені роз'яснення МФУ щодо витрат, пов'язаних з купівлею-продажем валюти. Стосовно податку на доходи фізичних осіб, було визначено алгоритм його розрахунку при нарахуванні та виплаті зарплати, змінено в переліку доходів, що не оподатковуються додаткові блага (спецодяг і спецхарчування, виплати за рахунок профспілкових організацій), стали легшими взаєморозрахунки з приватними підприємцями щодо документального оформлення для неутримання ПДФО, наведені роз'яснення в питаннях оподаткування інвестиційних доходів, доходів від продажу нерухомого майна. Стосовно єдиного податку, то визначено нову можливість переходу для платників з однієї групи в іншу, новий перелік доходів платників єдиного податку, мораторій на штрафні санкції для платників податку та умови проведення взаєморозрахунків з приватними підприємцями.

Не встигнув оговтатись з цими змінами до ПКУ, підприємці відчували на собі наступні вже у червні – було прийнято ЗУ «Про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо узгодження їх окремих норм» від 07.06.2012 р. № 4915-VI. Назва документу говорить сама за себе – він спрямований на приведення у відповідність податкових і нових митних норм. Відшліфували в основному ПДВ-шні правила, що стосуються імпортно-експортних операцій та акцизний податок.

Наступний період з червня місяця по жовтень 2012 р. характеризувався змінами щодо: вдосконалення оподаткування вартості побутового палива, що надається вдовам померлих пенсіонерів вугільних підприємств, які за життя мали право на безоплатне отримання такого палива; перехідних положень ПКУ в сферах – реалізації проекту будівництва інфраструктурних об'єктів

Київського регіону, особливостей оподаткування суб'єктів індустрії програмної продукції, особливостей справляння податку на прибуток підприємств, отриманого від надання готельних послуг, особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки. Необхідно відмітити в цьому періоді зміни, що сталися в статтях 8, 9 та 25 ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні. В останніх змінах конкретизовані функції та правові основи діяльності органів державної податкової служби.

Листопад – грудень 2012 р. характеризувався подальшими змінами щодо зручності ведення бізнесу – було прийнято ЗУ «Про захист персональних даних», законами України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів» № 5519-VI, № 5518-VI від 06.12.2012, та ЗУ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду ставок деяких податків і зборів Верховна Рада України» № 5503-VI від 20.11.2012 р. Так, було визначено:

1) зміни щодо підвищення ставок оподаткування підакцизних товарів; за першу реєстрацію транспортних засобів; за викиди в атмосферне повітря та водні об'єкти забруднюючих речовин, за розміщення відходів залежно від класу небезпеки та рівня небезпечності відходів, за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання поверхневих вод, за спеціальне використання підземних вод; за заготівлю деревини основних та неосновних лісових порід;

2) зміни в системі спрощеного оподаткування: знижено ставки єдиного податку для 5-ї і 6-ї груп з 7% і 10% до 5% і 7% відповідно; скасовано обмеження за кількістю найманих працівників для 5-ї і 6-ї груп платників єдиного податку; для платників другої групи звітність тепер буде подаватися лише 1 раз на рік, а не щоквартально; вводиться електронна форма заяви про перехід на спрощену систему оподаткування; електронні перевірки будуть проводитися з 1 січня 2014 року;

3) зміни в системі оподаткування, обліку та звітності суб'єктів господарювання мікро-, малого та середнього бізнесу щодо електронних перевірок. Вони будуть проводитися – з 1 січня 2015 року у вище зазначених суб'єктів, а у інших платників податків – з 1 січня 2016 року;

4) зміни в системі оподаткування операцій з цінними паперами щодо ставок податку за операціями відчуження цінних паперів та операціями з деривативами. Пропонується встановити: 0% від суми операції з продажу цінних паперів на фондовому ринку та від операцій з деривативами; 0,1% від суми продажу поза фондової біржі цінних паперів, що знаходяться у біржовому реєстрі; 1,5 % від суми продажу цінних паперів поза фондовою біржею, які не перебувають у біржовому реєстрі; 5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (85 грн.) за укладений дериватив (контракт) поза фондовою біржею [4].

Подальше реформування ПСУ продовж 2012 року досягло апогею затвердженням Указу Президента України «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» № 726 від 24 грудня 2012 року про створення Міністерства доходів і зборів України, реорганізувавши Державну митну службу України та Державну податкову службу України [5]. На Міністерство було покладено функцію з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Оцінивши результати здійснених перетворень щодо легкості ведення бізнесу в Україні впродовж 2012 року Міжнародна фінансова корпорація та Світовий банк зазначили покращення рейтингу на 15 позицій – 137 місце між Лесото і Філіппінами (в минулому році Україна знаходилась на 152 місці після Алжиру). Таке покращення відбулося, в основному, завдяки показникам реєстрації підприємств – 50 позиція (покращилась порівняно з минулим роком на 66 пунктів), реєстрації власності – на 149 позиція (покращилась на 19 пунктів) та оподаткування – 165 позиція (покращилась на 18 пунктів). Стосовно оподаткування, зміни відбулись завдяки кількості податків (відбулося їх зменшення зі 135 у 2011 році (найгірша позиція рейтингу) до 28 (тридцять четверта позиція)), кількості часу для їх сплати (зменшення з 657 годин (дев'ята найгірша позиція) до 491 години на рік (чотирнадцята позиція – за рахунок введення можливості електронного надання даних і оплати для середніх і великих підприємств), сукупною ставкою оподаткування прибутку (зменшення з 57,1% до 55,4%). Порівняння кількості податків, часу на їх сплату та податкових ставок, що діють в Україні з країнами Східної Європи, Центральної Азії та ОЕСР наведено в таблиці 2.

Таблиця 2. – Порівняльна характеристика індикаторів систем оподаткування України, країн Східної Європи, Центральної Азії та країн, що входять до ОЕСР

Індикатор	Україна	Східної Європи та Центральної Азії	ОЕСР
1	2	3	4
Виплати (кількість на рік)	28	28	12
Час (годин на рік)	491	260	176
Податок на прибуток (%)	11,6	9,1	15,2
Податок і внески (%)	43,1	22,1	23,8
1	2	3	4
Інші податки (%)	0,7	9,3	3,7
Загальна податкова ставка (% прибутку)	55,4	40,5	42,7

В колонці країн Східної Європи та Центральної Азії належать в тому числі і країни колишнього СРСР: Азербайджан, Албанія, Армєнія, Білорусія, Болгарія, Боснія і Герцєговина, Грузія, Казахстан, Кїпр, Косово, Киргизстан, Латвія, Литва, Македонія, БРЮ, Молдова, Російська Федерація, Румунія, Сербія, Таджикистан, Турція, Узбекистан, Україна, Хорватія, Чорногорія. Якщо дивитись в цілому на ситуацію в Східній Європі, то деякі показники навіть кращі ніж у 34 країн, що належать до ОЕСР (Австралія, Австрія, Бельгія, Великобританія, Греція, Данія, Іспанія, Ісландія, Ірландія, Італія, Канада, Корея, Люксембург, Мексика, Німеччина, Норвегія, Нова Зеландія, Нїдерланди, Польща, Португалія, Словаччина, США, Туреччина, Словенія, Фїнляндія, Франція, Чехія, Швейцарія, Швеція, Японія, Чилі, Венгрія, Естонія, Ізраїль): податок на прибуток менший на 6,1%, єдині соціальні внески на 1,7%, сукупна податкова ставка менша на 2,2%. Україна знаходиться, дещо, в гіршому стані. Її показники навіть гірші за ОЕСР. Взяти хоча б загальну податкову ставку, єдиний соціальний внесок, податок на прибуток та кількість годин на сплату податків. Найкращими по рейтингу цих показників виявилися – Об'єднані Арабські Емірати (4 податки, 48 годин на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 14,9%), Катар (4 податки, 12 годин на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 11,3%), Саудівська Аравія (3 податки, 72 годин на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 14,5%), Гонконг (3 податки, 78 годин на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 23%) та Сїнгапур (5 податків, 82 годин на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 27,6%). По рівню ВВП ці країни значно випереджають Україну, але відстають від США, Китаю, Японії, Германії, Франції, Італії, Великобританії та Росії. Найгіршою стосовно показників оподаткування виявилася Венесуела (71 податок, 792 години на рік, сукупна податкова ставка дорівнює 62,7%).

Отже, світовий досвід свідчить про, що найоптимальніший рівень сукупного оподаткування знаходиться в межах 30%. Найрозвинутішими в цьому плані є Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати, Македонія, Корея, Канада, Великобританія, Ірландія, Данія, Ісландія, Люксембург, Нова Зеландія, Швеція, Кувейт, Ірак, Грузія, Казахстан та Латвія. У країнах, де він досягає 40% (Греція, Фїнляндія, Єгипет, Нїдерланди, Мальта, Кенія, Іран, Азербайджан) або 45 і вище % (Австралія, Австрія, Аргентина, Швеція, Фїнляндія, Бельгія, Болівія, Бразилія, Венгрія, Венесуела, Германія, Індія, Італія, Китай, Колумбія, Мексика, США, Японія, Російська Федерація, Киргизстан, Таджикистан, Узбекистан, Україна, Франція, Білорусія, Естонія,), починає зростати державний борг, знижується ефективність економіки, виникає таке явище, як соціальний паразитизм. Сьогодні країни із високою нормою вилучення доходів змушені трансформувати систему оподаткування, оскільки існуюча вже вичерпала себе. Податкові реформи, що проводяться в розвинутих європейських країнах, спрямовані на лібералізацію системи оподаткування з метою запобігання відтоку капіталу і кваліфікованих спеціалїстів.

Перспективи подальших розробок у даному напрямку. Зважаючи на все вище сказане чинну податкову систему України необхідно трансформувати врахувавши радикальні й нестандартні заходи, які використовувалися у нафтовидобувних та нових індустриальних країнах Південно-Східної Азії. У нашої держави вже не залишилося інших варіантів, окрім негайної зміни системи координат: потрібно зняти з громадян надмірний податковий тягар і дати їм змогу власними силами заробляти та утримувати себе. Податкова реформа повинна орієнтуватись на: створення максимально простої, прозорої та справедливої податкової системи, що забезпечувала б найкращі в світі умови для розвитку підприємництва, інвестування у виробництво; скорочення тіньового сектора економіки; ліквідації корупції у податковій сфері; збільшення надходжень до державного бюджету. Для зміни ситуації сучасну Податкову систему України слід будувати на таких засадах:

1) трансформуючи податкову систему, потрібно виходити з того, яку частину свого доходу людина здатна віддавати добровільно на утримання державних інституцій, а не з того, скільки у неї можна відібрати фіскально-силовими методами;

2) податкова система повинна ґрунтуватися на тому ключовому положенні, що сплачувати податки має споживач, а не виробник, за умови перегляду рівнів заробітних плат громадян;

3) податкову систему слід орієнтувати на масу надходжень, а не на кількість і величину податків. Прямих і непрямих податків має бути не більше чотирьох-п'яти, до того ж простих і зрозумілих в адмініструванні;

4) податкова система повинна стимулювати капіталотворення, забезпечувати процес розширеного суспільного відтворення;

5) держава як сукупність інституцій мусить використовувати податкові надходження, насамперед, для розвитку інтелекту нації, її молодого покоління, формування сучасної культури й освіти;

6) податкова система має враховувати, передусім, інтереси юридичних і фізичних осіб, що виробляють блага, а не тих осіб, які їх перерозподіляють та споживають;

7) система оподаткування не повинна порушувати прав і свобод громадян (зокрема не можна обкладати податком доходи людей, отримані від діяльності у вільний час, що виходить за межі 40 годин на тиждень)

8) формуючи нову податкову систему, потрібно досягти справедливого і стабільного балансу в розподілі податків між центром та громадами.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Оценка бизнес регулирования «Doing Business» [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/>.
2. Податковий Кодекс України. – Закон України [Чинний від 2010-12-02] / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17&page=1#o57>.
3. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2011 рік / [Щербина І.Ф., Рудик А.Ю., Зубенко В.В., Самчинська І.В. та ін.]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. – К.: 2011.– 96 с.
4. Законодавчі новації – 2013: вивчаємо зміни // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – №7. С.14 – 41.
5. Нове в обліку платників податків // Вісник податкової служби України. – 2013. – 1. С.14 – 21.

РЕФЕРАТ

Карлова І.О. Проблеми податкової системи та шляхи їх вирішення в умовах трансформаційних змін економічної моделі України. / Ірина Олександрівна Карлова // Управління проектами, системний аналіз і логістика. – К.: НТУ – 2012. Вип. 10.

В статті досліджено особливості формування сучасної Податкової системи України, її рейтинг згідно оцінок Світового банку та Міжнародної фінансової корпорації серед країн Східної Європи, Центральної Азії та 34 найбільш розвинутих країн, що входять до Організації економічної співпраці і розвитку, визначено її основні проблеми та запропоновано шляхи їх вирішення.

Об'єкт дослідження – податки в системі фінансових методів державного регулювання економіки.

Мета роботи – окреслити основні риси української податкової системи та визначити напрями її трансформації в контексті формування сучасної економічної моделі України.

Метод дослідження – абстрактно логічний для визначення сутності податкової системи країни, статистичні та фінансові методи аналізу для оцінки рейтингу держави, метод узагальнення для обґрунтування нового принципу побудови податкової системи України.

Податкова система України після проведених реформ у 2012 році покращила свої позиції на 18 пунктів і зайняла в рейтингу Світового банку 165 місце поряд з Малі та Кенією. Для порівняння: Білорусія в цьому рейтингу знаходиться на 129 місці, Російська Федерація – на 64, Грузія – на 33. Така ситуація склалася через велику кількість податків (випереджає країн, що входять до ОЕСР), істотний час на їх сплату та високу сукупну податкову ставку, в основному за рахунок податку на прибуток та єдиного соціального внеску. Для покращення умов бізнесу запропоновано скорочення деяких існуючих податків і, введення замість них нових, які будуть сплачуватись споживачами, а не виробниками. Податкова система повинна враховувати інтереси юридичних і фізичних осіб, що виробляють блага, а не тих осіб, які їх перерозподіляють та паразитично споживають. Таким чином

зменшиться не тільки сукупна податкова ставка, а час на сплату податків – підприємці більше часу зможуть використати на розробку та реалізацію стратегічних планів розвитку в рамках нашої держави.

Результати статті можуть бути використані при розробці рекомендацій щодо подальшого реформування Податкової системи України.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкту дослідження – побудова соціально справедливої як для фізичних так і для юридичних осіб Податкової системи України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПОДАТКОВА СИСТЕМА, ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ, ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ, ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ЄДИНИЙ ПОДАТОК, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

ABSTRACT

Karlova I.A. Problems of the tax system and their solutions in transformational changes in the business model of Ukraine. / Irina Karlova // Management of project, system analysis and logistics. – K.: NTU – 2012. Vol. 10.

In the article the features of the formation of the modern tax system of Ukraine, it is ranked according to estimates of the World Bank and the International Finance Corporation in Eastern Europe, Central Asia and 34 most developed countries of the Organization for Economic Cooperation and Development, to its main problems and the ways of their solution.

The object of study – taxes in the financial methods of state regulation of the economy.

Purpose – to outline the main features of the Ukrainian tax system and identify areas of transformation in the context of the current economic model of Ukraine.

Method study – abstract logic for determining the nature of the tax system, statistical and financial analysis techniques to evaluate ranking state synthesis method to justify the new principle of the tax system of Ukraine.

Ukraine's tax system after the reforms in 2012 improved its position by 18 points and won in the World Bank's 165 seats, along with Mali and Kenya. For comparison, Belarus in the ranking is 129 seats, the Russian Federation – on 64, Georgia – 33. This situation skilasya through veleku of taxes (ahead of countries belonging to the OECD), a significant time on their payments and high total tax rate, mainly due to income tax and unified social tax. To improve business conditions suggested reducing some existing taxes and introducing instead new ones that will be paid by consumers, not producers. The tax system should take into account the interests of businesses and individuals that produce goods, rather than those who redistribute them and parasite consume. So not only reduce the overall tax rate, and the time for payment of taxes – entrepreneurs can use more time to develop and implement strategic plans for development within our state.

The results of the article can be used to develop recommendations for further reform of the tax system of Ukraine.

Forecast assumptions about the object of study – building a socially just as for natural and legal persons of the tax system of Ukraine.

KEYWORDS: TAX SYSTEM, THE TAX BURDEN, VALUE ADDED TAX, THE TAX ON THE ADDITIONAL COST, TAX ON PROFITS, SINGLE TAX, TAX ON PERSONAL INCOME

РЕФЕРАТ

Карлова И.А. Проблемы налоговой системы и пути их решения в условиях трансформационных изменений экономической модели Украины. / Ирина Александровна Карлова // Управление проектами, системный анализ и логистика. – К.: НТУ – 2012. Вып. 10.

В статье исследованы особенности формирования современной налоговой системы Украины, ее рейтинг согласно оценкам Всемирного банка и Международной финансовой корпорации среди стран Восточной Европы, Центральной Азии и 34 наиболее развитых стран, входящих в Организацию экономического сотрудничества и развития, определены ее основные проблемы и предложены пути их решения.

Объект исследования – налоги в системе финансовых методов государственного регулирования экономики.

Цель работы – определить основные черты украинской налоговой системы и определить направления ее трансформации в контексте формирования современной экономической модели Украины.

Метод исследования – абстрактно логический для определения сущности налоговой системы страны, статистические и финансовые методы анализа для оценки рейтинга государства, метод обобщения для обоснования нового принципа построения налоговой системы Украины.

Налоговая система Украины после проведенных реформ в 2012 году улучшила свои позиции на 18 пунктов и заняла в рейтинге Всемирного банка 165 место рядом с Мали и Кенией. Для сравнения: Белоруссия в этом рейтинге находится на 129 месте, Российская Федерация – на 64, Грузия – на 33. Такая ситуация сложилась вследствие большого количества налогов (опережает стран, входящих в ОЭСР), существенного времени на их оплату и высокую совокупную налоговую ставку, в основном за счет налога на прибыль и единого социального взноса. Для улучшения условий бизнеса предложено сокращение некоторых существующих налогов и, введение вместо них новых, которые будут выплачиваться потребителями, а не производителями. Налоговая система должна учитывать интересы юридических и физических лиц, производящих блага, а не тех лиц, которые их перераспределяют и паразитируя потребляют. Таким образом уменьшится не только совокупная налоговая ставка, а время на уплату налогов – предприниматели больше времени смогут использовать на разработку и реализацию стратегических планов развития в рамках нашего государства.

Результаты статьи могут быть использованы при разработке рекомендаций по дальнейшему реформированию налоговой системы Украины.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования – построение социально справедливой как для физических так и для юридических лиц Налоговой системы Украины.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: НАЛОГОВАЯ СИСТЕМА, НАЛОГОВАЯ НАГРУЗКА, НАЛОГ НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ, НАЛОГ НА ПРИБЫЛЬ, ЕДИНЬЙ НАЛОГ, НАЛОГ С ДОХОДОВ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ

УДК 330.322

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Козак Л.С., кандидат економічних наук
Гайдай Г.Г.

Постановка проблеми .В сучасних умовах господарювання автотранспортні підприємства становлять важливу інфраструктурну одиницю економіки України. Враховуючи кризові процеси в економічному секторі, розвиток автомобільного транспорту в Україні переживає складні етапи, коли оновлення автомобільного парку та розвиток нових маршрутів вимагає значних інвестиційних ресурсів. Тому одним з найважливіших напрямів економічної діяльності підприємства, є інвестиційна діяльність, що повинна забезпечувати динаміку процесів розширеного відтворення господарської діяльності. Інвестиційна діяльність підприємства підпорядкована певній інвестиційній політиці, розробленій підприємством в складі його інвестиційної стратегії. Актуальність проблеми формування інвестиційного процесу в сучасних умовах обумовлена відсутністю чітко розроблених теоретичних і методологічних основ формування інвестиційної політики, яка є стрижнем розвитку економіки, що забезпечує ефективну взаємодію всіх рівнів, починаючи від підприємств і охоплюючи органи влади всіх рівнів. Незважаючи на значну кількість наукових праць щодо інвестиційної діяльності, ряд питань залишаються невирішеними і потребують особливої уваги. Тому вирішення питань розробки ефективної інвестиційної політики як важливої складової інвестиційної стратегії підприємства є пріоритетним напрямом наукових досліджень.

Метою статті є дослідження проблем, що пов'язані з розробкою інвестиційної політики як засобу реалізації інвестиційної стратегії автотранспортних підприємств в конкурентному середовищі.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблему основ формування інвестиційної політики автомобільного транспорту досліджують в своїх працях такі вітчизняні та закордонні вчені: Ансофф І., Аршинов А., Баліцька В., Батура О., Березніченко Н., Бочаров В., Бромвич М., Виленский П., Гитман Л., Джонк М., Гаврилюк О., Гайдуцький П., Генералова Ю., Денисенко М., Дубровський В., Ермілова К., Кириленко І., Комарова К., Кулінченко Г., Кухленко О., Лакіш С., та ін.

Проте, незважаючи на значну кількість наукових праць, науковцями до цього часу не приділялося достатньої уваги. науковим і практичним аспектам формування інвестиційної політики